

Universitatea Tehnică a Moldovei

**Cercetarea incendiilor.
Metodologie și realizări practice**

Student:

BOSTAN Ștefan

Conducător:

**BENCHECI Mihai
dr. conf. univ.**

Chișinău 2020

REZUMAT

Una din activitățile de bază în vederea depistării cauzei ce a generat incendiul și a circumstanțelor legate de declanșarea și propagarea sa este cercetarea locului producerii incendiului, care are un scop dublu. Primul scop în reprezintă necesitatea de a asigura cunoașterea directă de către specialiștii ce investighează cazul a situației reale de la locul unde s-a produs incendiul. Cel de al doilea scop, reprezintă necesitatea de a realiza descoperirea, fixarea (precizarea poziției și a aspectului), ridicarea și examinarea urmelor și a altor mijloace materiale de probă aflate în spațiul supus cercetării.

Prin cunoașterea nemijlocită a situației concrete din locul în care s-a produs incendiul și prin analizarea și aprecierea ansamblului de urme, obiecte și materiale prezente în zona expusă flăcărilor și acțiunilor acestora în contextul dispunerii lor în spațiu și a diferitelor legături de altă natură ce există între ele, cercetarea la fața locului constituie o verigă esențială pentru formularea corectă și verificarea corespunzătoare a ipotezelor, în vederea desprinderii unor concluzii juste privind cauza care a generat incendiul, modul în care acesta s-a dezvoltat și, după caz identitatea persoanelor implicate.

Relevând importanța acestei activități, literatura de specialitate subliniază, pe de o parte, că nici cele mai amănunțite declarații ale martorilor sau piese ale dosarului incendiului nu pot suplini contactul direct al specialiștilor cu aspectele concrete de la fața locului, iar pe de altă parte, că executarea cu întârziere sau în defectuos a cercetării la fața locului poate conduce la situații în care aflarea adevărului nu mai este posibilă.

Prin noțiunea de loc al incendiului se înțelege nu numai locul propriu-zis unde s-au manifestat procesele de ardere ci și spațiile în care s-au extins urmările incendiului ori care pot fi observate urme ale acestuia.

Totodată colaboratorii organului serviciului de salvatori și pompieri care acționează în vederea îndepărtării stărilor de pericol iminent trebuie să întreprindă la maxim toate măsurile astfel încât să evite, pe cât posibil, distrugerea urmelor sau modificarea aspectului de ansamblu al acestora.

În rest cercetarea locului incendiului trebuie executată cu respectarea principiilor de bază și a regulilor generale de tactică criminalistică, care se aplică în toate cazurile de investigație adaptate la condițiile specifice ce decurg din particularitățile modului cum se manifestă incendiul.

Astfel, prezenta lucrare vine cu prevederi clare și concrete ce pot fi folosite de specialiștii Inspectoratului General pentru Situații de Urgență în investigarea cazurilor de incendii produse pe teritoriul Republicii Moldova, dar și prevederi ce pot fi incluse în cadrul legislativ de specialitate precum și în regulamentele interne ale IGSU.

CUPRINS

1. Cadrul teoretic în domeniul cercetărilor
1.1 Date generale despre noțiunea de incendiu
1.1.1 Modelul dezvoltării incendiului în încăperi
1.1.2 Modelul dezvoltării incendiilor exterioare
1.2 Analiza incendiilor produse în ultimii 6 ani pe teritoriul Republicii Moldova
1.3 Efectele incendiului
1.3.1 Efectele fumului
1.3.2 Efectele gazelor fierbinți
1.3.3 Efectele căldurii și flăcărilor
1.4 Clasificarea substanțelor din punct de vedere al combustibilității lor
1.4.1 Substanțe combustibile gazoase
1.4.2 Substanțe combustibile lichide
1.4.3 Substanțe combustibile solide
2. Cadrul metodologic de cercetare a incendiilor
2.1 Date generale
2.2 Ce trebuie să stabilească colaboratorul IGSU, implicat în cercetarea incendiului
2.3 Metode și procedee ce pot fi folosite în cercetarea incendiilor
2.4 Particularități metodologice și tehnice pentru identificarea unor cauze de incendii
2.4.1 Particularizarea unor cauze de izbucnire a incendiilor
2.5 Etapele cercetării locului producerii incendiului
2.5.1 Determinarea poziției focarului
3. Cadrul aplicativ al cercetării incendiilor în Republica Moldova
3.1 Dispoziții generale
3.2 Evidența incendiilor
3.3 Cadrul legislativ al cercetării incendiilor
3.3.1 Întocmirea procesului - verbal de cercetare la fața locului a incendiului
3.3.2 Întocmirea schiței locului producerii incendiului
3.3.3 Identificarea martorilor
3.4 Modelul încheierii tehnico-incendiară
Concluzii
Bibliografie
Anexe

INTRODUCERE

Efectuarea cercetării complete la locul incendiului indiferent de unele ipoteze care se conturează sau de alte anticipări, asigurându-se examinarea obiectivă, integrală și minuțioasă a întregii zone implicate chiar dacă, pe parcurs apar indicii de natură ce pot credita o anumită ipoteză. Cercetarea nu trebuie să negligeze unele detalii care par a fi lipsite de importanță în fază inițială a investigației, deoarece de multe ori ele pot contribui, corelate cu alte informații obținute ulterior la precizarea cea mai probabilă a cauzei ce a generat incendiul.

În lumina acestei reguli tactice, este necesar ca specialiștii organului serviciului de salvatori și pompieri să coopereze strâns cu organele de urmărire penală, contribuind prin observațiile specifice domeniului lor de activitate la descoperirea și fixarea în mod detaliat și în totalitate, prin consemnarea în procesul-verbal de cercetare la fața locului, marcarea în schițe, fotografiere și alte mijloace, a amprentei incendiului, stării elementelor de construcție și a instalațiilor dar și oricăror alte constatări privind urmele și indiciile găsite în zona cercetată (nu numai a celor ce vor că vor putea fi folosite pentru precizarea cauzei sau a evoluției incendiului, ci și a celor care aparent nu au legătură cu cazul cercetat).

Cercetarea minuțioasă și totală a locului incendiului presupune că după fixarea ansamblului general, a urmelor, obiectelor și diferitelor componente ale instalațiilor vizibile în spațiul respectiv la începerea acțiunii, fără a se aduce modificări situației existente, să se treacă la degajarea treptată a materialelor și fixarea urmelor blocate sau ascunse datorită depozitării unor obiecte, prăbușirii unor părți de construcție sau acoperiri cu materiale carbonizate, astfel încât până la sfârșit să se asigure descrierea stării în care se găseau toate urmele și materialele probatorii din locul producerii incendiului.

Prezența și semnificația urmelor găsite la fața locului trebuie permanent coroborate cu alte probe materiale și informații obținute, astfel încât prin interpretarea critică a întregului volum de date să fie dispuse concluzii juste și cât mai aproape de adevăr, evitându-se elaborarea unor ipoteze greșite.

O atenție deosebită trebuie acordată pe parcursul cercetării la fața locului clarificării contradicțiilor, respectiv neconcordanțelor ce apar între prezența sau aspectul unor urme ori obiecte descoperite și cauza care ar fi trebuit să le producă sau cu situația generală ori alte indicii, descoperite la fața locului. De multe ori, aceste elemente contradictorii apar ca urmare a activității desfășurate de făptuitori sau a acțiunilor întreprinse de acestea pentru a-și masca faptele ori pentru a orienta investigațiile pe o pistă greșită, clarificarea lor pot furniza elemente în sprijinul identificării persoanelor vinovate. Totodată eliminarea aspectelor contradictorii permite în unele situații, confirmarea sau infirmarea unor versiuni

BIBLIOGRAFIE

1. Legea nr. 93-XVI din 05.04.2007 a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență.
2. Legea nr. 267-XIII din 09.11.1994 privind apărarea împotriva incendiilor.
3. NCM E.03.02-2014 „Protecția împotriva incendiilor a clădirilor și instalațiilor”.
4. Regulamentul cu privire la evidența statistică a situațiilor excepționale (incendiilor) și consecințelor lor în Republica Moldova, aprobat prin Ordinul SPC și SE nr. 139 din 04.09.2012
5. Reglementarea Tehnică „Reguli generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova” RT DSE 1.01-2005.
6. G.N. Meglițhii “Особенности расследования поджогов” Moscova 1991.
7. V.I. Popov, “Осмотр места происшествия” Moscova 1991
8. Ministerul de Interne, Comandamentul pompierilor “Metodologia cercetării cauzelor incendiilor” 1987
9. P. Bădulescu “Cauzele tehnice ale incendiilor și prevenirea lor ” București, 1971.
10. I. Crăciun, V. Lencu, S. Calotă “Stabilirea și prevenirea cauzelor de incendii” Editura Tehnica, București 1993
11. <https://ro.wikipedia.org/>
12. <https://ru.wikipedia.org/>
13. <http://dse.md/>
14. B. Apahidean, M. Mreneș, „Combustibili și teoria proceselor de ardere”, Editura U. T. Press, Cluj-Napoca, 1997.
15. S. Calotă, G. Temian, V. Știrbu, G. Duduc, I.P. Golgojan „Manualul pompierului”, Editura Imprimeriei de Vest, Oradea, 2009.
16. D. Diaconu-Șotropa, L. Burlacu, Fenomene de ardere, Review AICPS nr. 1/2007 Ediție nouă, București, 2007